

Vanhoja metsälaitumia otetaan uudelleen laitumiksi

Moni muistaa lapsuudessaan käyneen mustikka-metsässä, jossa saattoi törmätä lehmiin. Sittemmin metsälaidunnus harvinaistui, mutta se tekee nyt paluuta luonnon- ja maisemanhoitona. Monen metsänomistajan maalla on luonoltaan ja kulttuurihistorialtaan arvokkaita puustoisia perinneympäristöjä, joita kannattaa palauttaa laitumiksi.

Luonnon- ja maisemanhoidolle on tarvetta, sillä laidunnuksen loputtua alueet alkoi kasvaa umpeen. Yksityiset maanomistajat voivat kunnostaa puustoisia perinneympäristöjä METSO-ohjelmalla. METSO:n tavoitteena on varmistaa, että Suomessa kasvaa jatkossakin sellaisia metsiä, joissa myös uhanalaiset ja taantuneet eliölajit voivat elää.

Maisema avartuu ja luonto monipuolistuu

Umpeenkasvaneen perinneympäristön kunnostusvaiheessa raivataan pensaikkoa ja vesakkoa sekä poistetaan liika puusto. Tällöin on maltettava säästää luonnolle arvokas eli ikärakenteeltaan vaihteleva ja lajistoltaan

Puustoisien perinneympäristön tunnistaa vanhojen ja oksaisten lehti- ja havupuiden perusteella, vaikka nuorempi puusukupolvi muutoin peittää laidunnuksen jäljet. Isoa koivua mitataan Halikossa. Kuva Airi Matila

monipuolinen puusto. Se on erityisen tärkeä koti- ja elinympäristökäyttöä varten, hyönteisille ja linnuille.

Kunnostuksen jälkeen puus-

toista perinneympäristöä hoidetaan laiduntamalla. Laidunuskustannuksiin on saatavissa tukea maatalouden ympäris-

töiden erityistuista, jotka ovat osa Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaa vuosille 2007–2013.

Oman metsän kulttuurihistoriaa

Kunnostuksen ja hoidon ansiosta metsänomistaja saa arvokkaan kohteen, joka jatkaa ylisukupolvista metsän monikäytön jatkumoa. Alueesta voi tulla mieluista asuin- tai virkistätymispaikka tai suvun pyhä paikka.

Samalla säilytetään tapoja, tietoa, kädentaitoja sekä tarinoita paikoista ja paikannimistä.

Metsälaitumet kaskimaineen, hakamaat ja lehdesniityt sisältävät tarinan entisajan elinkeinoista. Tänä päivänä niiden arvot perustuvat luonnon monimuotoisuuteen, kulttuurihistoriaan ja metsän monipuoliseen käyttöön.

Kulttuurin monimuotoisuuden arvot eivät säily itsestään. Maanomistajan kannattaakin selvittää, mitä merkityksellisiä arvoja löytyy omista metsistä. Menneen ajan maisemia ja maisemia kannattaa vaalia nykyajan keinoilla. Tietoa kohteen monimuotoisuuden arviointiin sekä kunnostuksen ja hoidon suunnitteluun on tarjolla maanomistajille metsäkeskuksissa, ProAgriossa, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksissa.

Airi Matila
Metsätalouden
kehittämiskeskus Tapio

lisätietoja:
<http://www.metsavastaa.net/puustoiset-perinneymparistot>

Jatkuu sivulta 3

Kaavoitus tutuksi viljelijälle

Milloin ja miten voit osallistua
- mitä aikaisemmin vaikutat, sen parempi teho

KUNTA	ASUKAS
Tiedottaminen Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta = OAS	Voi pyytää neuvottelua OAS:sta
KaavaLUONNOS nähtävillä	Mielipide kirjallisesti tai suullisesti
KaavaEHDOTUS	Kirjallinen muistutus ehdotuksesta nähtävilläoloaikana
Kuulutus kaavasta	Valitus kunnanvaltuuston päätöksestä (30 pv)

Mistä saa apua ja tietoja

- Kunnan kaavoittajalta
- Kunnan rakennustarkastajalta
- Kaavaa tekevältä konsultilta
- MTK – tuottajaliitolta
- Metsänomistajaliitoilta
- Maanomistajien Arviointikeskukselta

KAAVOITUS TUTUKSI VILJELIJÖILLE

Maanomistajain Liitto –
Jordägarnas Förbund ry

Toimintasuunnitelma 2012

Yleistä

Maanomistajain Liitto on merkittävien maanomistajien vaikutusvaltainen järjestö

1. Maanomistajain Liiton tehtävä on maanomistajien etujen turvaaminen ja kehittäminen sekä jäsenten neuvonta
2. Liitto toimii maanomistusoikeuden vahvistamiseksi, maan omistamisen taloudellisten edellytysten parantamiseksi ja maanomistajien päätösvalan lisäämiseksi
3. Liitto edistää jäsenistön vanhan arvokkaan rakennuskannan hyödyntämistä ja kulttuurimaisen kehittämistä

Painopisteet

1. Tehostunut viestintä ja jäsenhankinta
  - a. Uudistunut Maanomistaja-lehti ja esite
  - b. Jäsenkirjeet ja sähköiset ajankohtaiskatsaukset
  - c. Lisääntynyt näkyvyys ulospäin
2. Lausunto tai muu vaikuttaminen merkittäviin maanomistukseen liittyviin valtakunnallisiin hankkeisiin
3. Osallistuminen ELO:n ja UEHHA:n tapahtumiin ja kansainvälisen tiedonkulun tehostaminen

Toiminta

Maanomistajain Liiton yhteydessä toimii rakennushistoriallinen jaos, joka on kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kohteiden edunvalvontaorganisaatio. Jaos järjestää Liiton vuosikokouksen ja oman yleiskokouksensa yhteydessä keväällä rakennushistoriallisen seminaarin, johon sisältyy asiantuntijaluentoja sekä tutustumiskäyntejä.

Liiton hallitus nimittää metsätoimikunnan, joka keskittyy erityisesti metsänomistukseen liittyviin kysymyksiin.

Liiton syyskokouksen yhteydessä järjestetään seminaari tai muu tapahtuma maankäytön ajankohtaisista aiheista. Tilaisuuksissa hyödynnetään myös yhteistyökumppaneiden asiantuntemusta.

Osallistutaan ELO:n koordinoiman Wild Life Estate -hankkeen edistämiseen Suomessa

Talous ja henkilökunta

Maanomistajain Liiton toiminta rahoitetaan jäsenmaksuvaroin. Liitto voi ottaa vastaan ja anoa avustuksia, jotka tukevat Liiton toimintaa ja päämääriä.

Liitolla on toimisto Vantaalla, ProAgria-talossa. Liiton toimintaa johtaa osa-aikainen toiminnanjohtaja. Luottamushenkilöillä, erityisesti hallituksen jäsenillä on merkittävä rooli toiminnassa.